

reprezentacje $D^{\underline{k}\mathcal{L}}$ pokrywają się z małymi reprezentacjami $d^{\underline{k}\mathcal{L}}$.

Z tabeli 40 widać, że fonony o symetriach Γ_{1+} , Γ_{5+} i Γ_{6+} są aktywne w rozpraszaniu Ramana I rzędu.

6.3. Reprezentacja wektorowa

Zauważmy, że redukowalną reprezentacją, według której transformuje się tensor polaryzowalności jest symetryzowany iloczyn reprezentacji wektorowych $[D^{\underline{V}} \otimes D^{\underline{V}}]$. Czyli wynik poprzedniego paragrafu możemy zapisać w postaci:

$$[D^{\underline{V}} \otimes D^{\underline{V}}] = 2\Gamma_{1+} \oplus \Gamma_{5+} \oplus \Gamma_{6+}. \quad (6.3.1)$$

Na podstawie jawnej postaci reprezentacji wektorowej dla $D_{6h}^4 [75]$ obliczono jej charaktery dla poszczególnych operatorów symetrii. Korzystając z tablic Miller'a i Love'a przedstawiono ją w postaci sumy prostej nieredukowalnych reprezentacji $\Gamma_{6-} (E_{1u})$ i $\Gamma_{2-} (A_{2u})$ (tabela 41)

$$D^{\underline{V}} = \Gamma_{6-} \oplus \Gamma_{2-} = E_{1u} \oplus A_{2u}. \quad (6.3.2)$$

Tabela 41

φ	$\chi(D^{\underline{V}}(\varphi))$	$\chi\Gamma_{6-}$	$\chi\Gamma_{2-}$
1	3	2	1
3, 5	0	-1	1
4	-1	-2	1
2, 6	2	1	1
7, 9, 11	-1	0	-1
8, 10, 12	-1	0	-1
20, 22, 24	1	0	1
19, 21, 23	1	0	1
16	1	2	-1
14, 18	-2	-1	-1
13	-3	-2	-1
15, 17	0	1	-1

Reprezentacja Γ_{6-} posiada bazę: $(1/\sqrt{2})(x+iy, x-iy)$, a Γ_{2-} - bazę: z .

Aby reprezentacja wektorowa $D^{\underline{V}}$ posiadała bazę (x, y, z) musimy przetransformować Γ_{6-} do $\bar{\Gamma}_{6-}$ za pomocą transformacji podobieństwa (unitarnej)

$$B = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -i & i \end{pmatrix} \quad (6.3.3)$$

$$A^{-1}A = A^{T^*}A = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1+i & 1-1 \\ -1+i & -i-i \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1-1 \\ -i-i \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1+1 & -1+1 \\ -1+1 & 1+1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \mathbb{I}$$

Explanation

To achieve agreement with Loudon [88] in calculations of GGeS for $[D^v \otimes D^v]$ we should use also similarity transformation matrix $A = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -i & -i \end{pmatrix}$

$$\left(A \begin{pmatrix} x+iy \\ -x+iy \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \right) \text{ in case } \Gamma_{6^-} \otimes \Gamma_{6^-} \rightarrow \Gamma_{5^+} \text{ i.e.}$$

$$U_{\Gamma_{6^-} \otimes \Gamma_{6^-}, \Gamma_{5^+}} \rightarrow (B \otimes B) U_{\Gamma_{6^-} \otimes \Gamma_{6^-}, \Gamma_{5^+}} A^{-1}$$

$$A \otimes A = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -i & -i \end{pmatrix} \otimes \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -i & -i \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ -i & -i & i & i \\ -i & i & -i & i \\ -1 & -1 & -1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$B' \otimes B' = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ i & i \end{pmatrix} \otimes \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ i & i \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & 1 \\ i & i & -i & -i \\ i & -i & i & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$B \otimes B = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -i & i \end{pmatrix} \otimes \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -i & i \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ -i & i & -i & i \\ -i & -i & i & i \\ -1 & 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -i & -i \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x+iy \\ -x+iy \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} x+iy+x-iy \\ -ix+iy+ix+iy \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2x \\ 2y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

$$\Gamma_{6^-} \rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} (x+iy)(-x+iy)$$

Interesuje nas teraz macierz współczynników Clebscha-Gordana, która redukuje symetryzowany iloczyn Kroneckera reprezentacji wektorowych $[D^V \otimes D^V]$ do nieredukowalnych reprezentacji zawartych w tym iloczynie. Przedstawiona jest ona w tabeli 42. Przy jej konstruowaniu wykorzystano tabele 8 i 10 współczynników C-G dla punktu Γ oraz równanie (4.3.8) dotyczące własności transformacyjnych macierzy współczynników C-G. Tam, gdzie to konieczne wykorzystano transformację podobieństwa B (6.3.3).

Tabela 42

$$\left[(\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{2-}) \otimes (\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{2-}) \right] = [D^V \otimes D^V] = \Gamma_{1+} \oplus \Gamma_{5+} \oplus \Gamma_{6+} \oplus \Gamma_{6+} \oplus \Gamma_{1+}$$

$\alpha' \alpha''$	$\alpha=$	1	2	1	2	1	2	1
$\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{6-}$	1 1	1	0	i				
$\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{6-}$	1 2	0	i	0				
$\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{2-}$	1 3	0	0	0	0	i		
$\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{6-}$	2 1	0	i	0				
$\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{6-}$	2 2	1	0	-i				
$\Gamma_{6-} \otimes \Gamma_{2-}$	2 3	0	0	0	-i	0		
$\Gamma_{2-} \otimes \Gamma_{6-}$	3 1					0	i	0
$\Gamma_{2-} \otimes \Gamma_{6-}$	3 2					-i	0	0
$\Gamma_{2-} \otimes \Gamma_{2-}$	3 3					0	0	1
		$\sqrt{2}$	$\sqrt{2}$		1		1	1

Elementy macierzy numerowane są następująco:

$$\begin{matrix} & x & y & z \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{matrix} & \left(\begin{matrix} \Gamma_{6-} & & \\ & \Gamma_{6-} & \\ & & \Gamma_{2-} \end{matrix} \right) & \begin{matrix} x \\ y \\ z \end{matrix} \\ & 1 & 2 & 3 \end{matrix}$$

x, y, z - współrzędne kartezyjskie ortogonalne.

6.4. Reguły wyboru dla efektu Ramana II rzędu

Reguły wyboru omówione są w pracach [88-91, 96, 97]. Na początku zdefiniujemy dwa pojęcia. Kiedy dwa fonony należą do tej samej gałęzi wtedy dwufononowy stan określamy jako nadton, a kiedy należą do różnych gałęzi

gdzie σ' , σ'' numerują bloki reprezentacji indukowanych $D^{k'j'}$ i $D^{k''j''}$.
 Wskaźniki $l'\alpha$ i $l''\beta$ odpowiadają wierszom nieredukowalnych reprezentacji $D^{l'}$ i $D^{l''}$ oraz $D^{l'}$ i $D^{l''}$ są zawarte w D^V . Wskaźniki te korespondują ze zwykłymi współrzędnymi kartezjańskimi ponieważ funkcje bazowe należące do wiersza α reprezentacji $D^{l'}$ i wiersza β reprezentacji $D^{l''}$ są albo (x, y, z) albo są związane z (x, y, z) poprzez transformację unitarną.

Na podstawie tabeli 42 możemy teraz, korzystając z (6.5.3) i (6.5.4), skonstruować tensory Ramana dla rozpraszania I rzędu.

Dla $\alpha=x, y$ i $\beta=x, y$ mamy $l' = l'' = \Gamma_{6-}$ i $l = \Gamma_{1+}, \Gamma_{5+}$.

Dla $\alpha=x, y$ i $\beta=z$ mamy $l' = \Gamma_{6-}, l'' = \Gamma_{2-}$ i $l = \Gamma_{6+}$. (6.5.6)

Dla $\alpha=z$ i $\beta=x, y$ mamy $l' = \Gamma_{2-}, l'' = \Gamma_{6-}$ i $l = \Gamma_{6+}$.

Dla $\alpha=z$ i $\beta=z$ mamy $l' = l'' = \Gamma_{2-}$ i $l = \Gamma_{1+}$.

Wyniki przedstawione są w tabeli 44, która jest w zgodzie z pracą Loudona [88]. W tej tabeli oraz następnych kropki oznaczają zera.

Tabela 44

$$P_{\alpha\beta}^{(1)} \begin{pmatrix} l \\ \tau \end{pmatrix}$$

l	$\tau =$	1	2	
Γ_{1+}		$\begin{pmatrix} a & \cdot & \cdot \\ \cdot & a & \cdot \\ \cdot & \cdot & b \end{pmatrix}$		$a = C(6-, 6-, 1+) \frac{1}{\sqrt{2}}$ $b = C(2-, 2-, 1+)$
Γ_{5+}		$\begin{pmatrix} \cdot & c & \cdot \\ c & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} c & \cdot & \cdot \\ \cdot & -c & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$	$c = C(6-, 6-, 5+) \frac{1}{\sqrt{2}}$ $d = -C(6-, 2-, 6+)i$
Γ_{6+}		$\begin{pmatrix} \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & d \\ \cdot & d & \cdot \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} \cdot & \cdot & -d \\ \cdot & \cdot & \cdot \\ -d & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$	

W pracy [8] policzone są tensory Ramana I rzędu dla grupy C_{6v}^4 . Nie wszystkie macierze zgadzają się tam jednak z wynikami pracy [88].

Korzystając z tabeli 42 i tabel 7-20 współczynników C-G oraz równań (6.5.5) obliczone zostały tensory Ramana dla rozpraszania II rzędu dla nadtonów i tonów złożonych w centrum strefy Brillouin'a, tj. w punkcie Γ oraz nadtonów w punktach A, H, K, L, M i przedstawione w tabelach 45-55.

W tabelach 45-55 oznaczono:

$$w = \exp(2\pi i/3), \quad \bar{w} = \exp(-2\pi i/3)$$

$$e = K(6-, 6-, 5+) \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$f = -K(6-, 2-, 6+)i$$

$$g = K(6-, 6-, 1+) \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$h = K(2-, 2-, 1+).$$

Tabela 45

$$P_{\alpha\beta}^{(2)} \left(\begin{matrix} j' & j'' \\ \tau' & \tau'' \end{matrix} \right)$$

$j' \otimes j''$	$\tau' \tau'' =$	1	2
$\Gamma_{1+} \otimes \Gamma_{5+}$	1	$\begin{pmatrix} \cdot & e & \cdot \\ e & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} e & \cdot & \cdot \\ \cdot & -e & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$
$\Gamma_{1+} \otimes \Gamma_{6+}$	1	$\begin{pmatrix} \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & f \\ \cdot & f & \cdot \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} \cdot & \cdot & -f \\ \cdot & \cdot & \cdot \\ -f & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$
$\Gamma_{5+} \otimes \Gamma_{6+}$	1	$\begin{pmatrix} \cdot & \cdot & -f \\ \cdot & \cdot & \cdot \\ -f & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$	
	2		$\begin{pmatrix} \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & f & f \\ \cdot & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$

Tabela 46

$$P_{\alpha\beta}^{(2)} \left(\begin{matrix} j' & j'' \\ \tau' & \tau'' \end{matrix} \right)$$

$j' \otimes j''$	$\tau' \tau'' =$	1
$\Gamma_n \otimes \Gamma_n$ $n=1+, 3+, 4-$	1	$\begin{pmatrix} g & \cdot & \cdot \\ \cdot & g & \cdot \\ \cdot & \cdot & h \end{pmatrix}$

Tabela 47

$$P_{\alpha\beta}^{(2)} \left(\begin{matrix} j' & j'' \\ \tau' & \tau'' \end{matrix} \right)$$

$j' \otimes j''$	$\tau' \tau'' =$	1	2
$\Gamma_n \otimes \Gamma_n$ $n=5+, 6+, 5-$	1	$\begin{pmatrix} e & \cdot & \cdot \\ \cdot & -e & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$	$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} g & \cdot & \cdot \\ \cdot & g & \cdot \\ \cdot & \cdot & h \end{pmatrix}$
	2	$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} g & \cdot & \cdot \\ \cdot & g & \cdot \\ \cdot & \cdot & h \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} \cdot & e & \cdot \\ e & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot \end{pmatrix}$